

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА

Факультет/інститут економічний
Кафедра обліку і оподаткування
Силабус навчальної дисципліни

ОСНОВИ ЕЛЕКТРОННОГО БІЗНЕСУ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Облік і оподаткування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування,
Протокол № 8 від 2 грудня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи електронного бізнесу
Викладач (-і)	Матковський П.Є., д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування
Контактний телефон викладача	+38(050)1358218
Е-mail викладача	petro.matkovskiy@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний та заочний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ECTS, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/developer/course/view/
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій: https://koia.pnu.edu.ua/hrafik-provedennia-konsultatsij/
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Основи електронного бізнесу» дозволяє опанувати основи ведення глобального електронного бізнесу. Вона зосереджена на ключових концепціях і останніх емпіричних і фінансових даних, які допоможуть зрозуміти і використовувати в своїх інтересах можливості, пропоновані Інтернетом, що різко змінюють спосіб ведення бізнесу і спричиняють великі зрушення у глобальній економіці. Електронний бізнес - це глобальне явище, що зачіпає економічне і соціальне життя у всьому світі. У лекціях наводяться найостанніші наявні дані, і зосереджується увага на компаніях, з якими ви, ймовірно, стикаєтесь щодня у вашому повсякденному житті, такі як: Uber, Facebook, Google, Twitter, Amazon, YouTube, Pinterest, eBay, WhatsApp, Snapchat тощо. Також ви дізнаєтесь про деякі цікаві стартапи, які можуть бути новими для вас. Також у дисципліні розглядаються ключові питання в галузі сучасного електронного бізнесу: захист особистого життя, піратство, державний нагляд, кібер-війни, податки на продажі в Інтернеті, захист інтелектуальної власності, і багато іншого. Знання про електронний бізнес, які ви отримаєте, вивчаючи цю дисципліну, підвищать вашу цінність як професіонала. Ринок праці в електронному бізнесу швидко розширюється. Багато роботодавців очікують від нових співробітників знання основ електронного бізнесу, соціального і мобільного маркетингу, вміння забезпечувати компанії Інтернет присутність. Будь-яка галузь сьогодні має дотик до електронного бізнесу, принаймні в якійсь мірі. Інформація та знання, які ви отримаєте, вивчаючи цю дисципліну, буде корисною протягом всієї кар'єри</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета курсу полягає у формуванні відповідного світогляду у студентів щодо сучасного електронного бізнесу, вивченні певних міжнародних закономірностей процесів електронного середовища як засобу економічного розвитку та набуття навичок творчого мислення. Цілі дисципліни полягають у тому, щоб сформувати професійні навички, що дозволили б на основі отриманої інформації знаходити рішення в різноманітних ситуаціях на міжнародному ринку; формування у студентів цілісної системи знань з побудови та ведення електронного бізнесу, здобуття практичних навичок та вмінь здійснення ділових операцій електронними засобами глобальної комп'ютерної мережі Internet.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Компетентності:</p> <p>Здатність розуміти сутність інформаційної економіки, електронного бізнесу та електронної комерції. Уміння використовувати інформаційно-комунікаційні</p>	

технології в економічній та обліковій діяльності підприємств. Здатність аналізувати процеси функціонування електронної торгівлі, Інтернет-маркетингу та електронних платіжних систем. Уміння оцінювати ефективність електронної комерції та показники результативності онлайн-бізнесу. Здатність застосовувати правові норми та вимоги законодавства у сфері електронної комерції.

Результати навчання:

Знати основні поняття, принципи та тенденції розвитку інформаційної економіки та електронного бізнесу. Розуміти особливості функціонування електронної комерції у секторах B2B і B2C. Уміти використовувати електронні платіжні системи, інструменти Інтернет-маркетингу та цифрові платформи у господарській діяльності. Аналізувати економічну ефективність електронної торгівлі та результати функціонування веб-ресурсів. Застосовувати законодавчі норми України у сфері електронної комерції та інформаційної безпеки.

5. Організація навчання

Обсяг курсу –90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
лекції	16	6
практичні	14	4
самостійна робота	60	80

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни
IV	071 Облік і оподаткування	другий	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема, план	Кількість годин (денна форма здобуття освіти/ заочна форма здобуття освіти)		
	лекція	практичне заняття	самостійна робота студента
ТЕМА 1. РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ПОБУДОВИ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА 1. Сутність глобальної інформаційно-комунікаційної інфраструктури. 2. Поняття ІСТ. 3. Місце та роль ІКТ в умовах побудови інформаційного суспільства. 4. Основні тенденції розвитку інформаційно-комунікаційної сфери. 5. Освоїти теоретичні і практичні аспекти становлення і розвитку інформаційної економіки.	2/2	1/1	5/10
ТЕМА 2. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ЕЛЕКТРОННОГО БІЗНЕСУ Й ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ 1. Сутність поняття електронного бізнесу в інформаційному секторі економіки.			

<p>2. Суть і зміст поняття електронного бізнесу.</p> <p>3. Основні напрямки сучасного електронного бізнесу.</p> <p>4. Переваги моделі розвитку електронного бізнесу.</p> <p>5. Недоліки функціонування електронного бізнесу та електронної комерції.</p> <p>6. Характерні риси та операції електронної комерції.</p>	2/2	1/-	5/10
<p>ТЕМА 3. СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ В КОРПОРАТИВНОМУ СЕКТОРІ</p> <p>1. Основні процеси здійснення електронної торгівлі в секторі B2B, системи управління закупівлями (procurement),</p> <p>2. Корпоративні представництва в Інтернеті.</p> <p>3. Розробка варіанту сайту компанії: сайт-візитка, сайт-буклет або презентаційний сайт компанії, промо-сайт, сайт-вітрина, сайт Інтернет-магазину, внутрішнє робоче середовище, бізнес-портал, корпоративний сайт, корпоративний інформаційний портал, торговельні концентратори.</p> <p>4. Навичками створення віртуальних підприємств, Інтернет-інкубаторів.</p>	2/2	1/1	5/10
<p>ТЕМА 4. СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ У СПОЖИВЧОМУ СЕКТОРІ B2C</p> <p>1. Основні процеси здійснення електронної торгівлі в секторі B2C.</p> <p>2. Володіти навичками організації роздрібної торгівлі в Інтернеті – Інтернет-вітрини, Інтернет-магазини.</p> <p>3. поділ Інтернет-магазинів за характеристиками, за методами продажу товару.</p> <p>4. Компоненти Інтернетмагазинів, структуру веб-сайта Інтернет-магазину, переваги і недоліки різних систем ведення роздрібної електронної комерції.</p> <p>5. Порівняльний аналіз варіантів організації систем Інтернет-торгівлі.</p> <p>6. Сутність електронного аукціону, електронного торговельного майданчику та їх особливості та можливості.</p>	2/2	1/-	5/10
<p>ТЕМА 5. ЕЛЕКТРОННІ ПЛАТІЖНІ СИСТЕМИ</p> <p>1. Суть і зміст електронних платежів.</p> <p>2. Форми розрахунків в мережі та платіжні системи в Інтернет.</p> <p>3. Види електронних систем взаєморозрахунків, системи міжбанківських розрахунків, внутрішньобанківські платіжні системи, системи «клієнт-банк», системи масових платежів.</p>			

<p>4. Внутрішньодержавні та міжнародні платіжні системи.</p> <p>5. Електронна платіжна система E-Gold. Електронна платіжна система PayCash, Mondex, VisaCash. UAWM Service.</p>	2/2	1/1	10/10
<p>ТЕМА 6. ІНТЕРНЕТ-МАРКЕТИНГ.</p> <p>1. Структура Інтернет-маркетингу.</p> <p>2. Основні моделі Інтернет-маркетингу: бізнес-бізнес (B2B) і бізнес-споживач (B2C).</p> <p>3. Переваги, недоліки та безпека Інтернет маркетингу.</p> <p>4. Інтернет-реклама.</p> <p>5. Поняття спаму та його властивості. Методи аналізу ефективності Інтернет-реклами.</p> <p>6. Перспективи розвитку електронної комерції та способи підвищення ефективності в електронній комерції.</p>	2/2	1/-	10/10
<p>ТЕМА 7. ПОКАЗНИКИ ВИМІРЮВАННЯ ВИКОНАННЯ В ЕЛЕКТРОННІЙ ТОРГІВЛІ</p> <p>1. Методичні підходи до оцінки ефективності електронної комерції та методи оцінки ефективності систем електронної комерції.</p> <p>2. Вимірювання економічної ефективності на основі врахування одноразових витрат, експлуатаційних витрат, прибутку.</p> <p>3. Використання маркетингових показників ефективності: ефективність різних входів на сервер, відвідуваність веб-торінок сервера,</p> <p>4. ефективність банерної реклами, ефективність перетворення відвідувачів сервера на покупців, кількість повторних відвідувань.</p> <p>5. Визначення ефективності веб-сайту на основі інформації про актуальність, націленість інформації на конкретних користувачів, своєчасне реагування на їхні запити.</p>	2/2	1/1	10/10
<p>ТЕМА 8. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ Е-КОМЕРЦІЇ</p> <p>1. Основи законодавчого регулювання електронної комерції: право на інформацію в електронному вигляді; інформаційна безпека; електронні угоди; право електронної комерції.</p> <p>2. Ознайомлення з Законом України «Про електронну комерцію» та міжнародним досвідом правового регулювання електронної комерції.</p>	2/-	-/-	10/10
Разом	16/14	6/4	60/80

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни

Система оцінювання знань здобувачів освіти з навчальної дисципліни включає поточний та семестровий контроль знань. Поточний контроль здійснюється під час проведення аудиторних занять і має на меті перевірку знань здобувачів з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості (усні відповіді, доповіді, дискусії, розв'язування практичних ситуацій (задач), тестування, контрольна робота).

Всі форми поточного контролю представлені для студентів у системі дистанційного навчання : <https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/3604>

Оцінки отримані здобувачами, виставляються в електронні академічні журнали в 100 бальній шкалі.

Накопичення балів студентом під час вивчення дисципліни проводиться у такому співвідношенні:

- поточне оцінювання – 90 балів;
- самостійна робота 10 балів.

Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається наростаючим підсумком як сума оцінок за поточне оцінювання та самостійну роботу відповідно до їх розподілу у електронному журналі. Підсумкова залікова оцінка виставляється на останньому практичному занятті.

До залікової відомості виставляється підсумкова оцінка за стобальною шкалою та шкалою ECTS: Зараховано «відмінно» (90-100 балів); (за шкалою ECTS – A) – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв'язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв'язки; володіє науковими термінами;

Зараховано «добре» (70-89 балів); (за шкалою ECTS: 80-89 – B; 70- 79 – C) – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв'язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності у розв'язках;

Зараховано «задовільно» (50-69 балів); (за шкалою ECTS: 60-69 – D; 50- 59 – E) – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв'язки;

Незараховано «незадовільно» (менше 50 балів); (за шкалою ECTS: 26-49 – FX; 1-25 – F) – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.

Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Також за рішенням кафедри обліку і оподаткування здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, можуть присуджуватися додаткові бали (див. Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, URL: <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf>

Вимоги дописьмових робіт	Студенти виконують проміжні і одну комплексну контрольну роботу. Головна мета – перевірка ступеня засвоєння теоретичних положень курсу (студенти заочної форми навчання виконують контрольну роботу у формі домашньої контрольної роботи та захищають під час останнього практичного заняття). У разі відсутності здобувача при написанні контрольної роботи йому надається можливість виконати цей вид роботи в межах індивідуально-консультативної роботи з викладачем або в межах визначеного викладачем відповідного практичного заняття.
Практичні заняття	Практичні заняття проводяться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і практичну сторону з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Під час практичних занять студент отримує оцінки за результатами усних відповідей, доповідей, дискусій, розв'язування практичних ситуацій (задач), тестування тощо. Оцінки за практичні заняття враховуються при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач освіти вважається допущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни, якщо він виконав усі види робіт по темах, передбачених силабусом.
Самостійна робота	Загальний обсяг годин самостійної роботи, що відводиться на вивчення дисципліни складає 60 год. – для студентів денної форми навчання та 80 год. – для заочної форми навчання. Студентам пропонується виконання завдань, що розміщені у Системі дистанційного навчання Карпатського національного університету імені Василя Стефаника URL: https://d-learn.pnu.edu.ua/). Оцінювання самостійної роботи проводиться за окремим розкладом під час тижнів контролю за самостійною роботою. Оцінки, отримані здобувачами вищої освіти вносяться до журналу занять навчальної групи та враховуються при визначенні підсумкової оцінки (рейтингу) з навчальної дисципліни.
Методи навчання	Наочні методи навчання - ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації для полегшення вивчення навчального матеріалу (використання ілюстрацій, графіків, схем, мультимедійних матеріалів (презентації, відео). Інтерактивні методи навчання - ґрунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи одногрупників; коли здобувачі освіти взаємодіють між собою Практичні методи навчання - передбачають виконання задач та вправ, які спрямовані на розвиток навичок і практичного застосування знань. Інноваційні методи навчання - поєднують інтерактивні та комп'ютерні технології. Методи дистанційного навчання - ґрунтуються на використанні інформаційних технологій, в т.ч. університетської системи дистанційного навчання (https://d-learn.pnu.edu.ua/), платформ для організації відеоконференцій: ZoomVideoCommunications.
7. Політика курсу	
Письмові роботи: студент повинен самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю, а для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей.	

Здобувачам вищої освіти, які не отримали оцінку за підсумковий семестровий контроль, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіка ліквідації академзаборгованості за встановленими в університеті правилами.

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається «Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (URL: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>). Списування під час виконання завдань заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для виконання он-лайн тестування. Для обчислень можна використовувати калькулятор.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (на 20% менше).

У студентів є можливість отримати додаткові бали пройшовши онлайн курси на навчальних платформах Prometheus, Coursera (чи інших рекомендованих кафедрою обліку і оподаткування: URL: <https://koia.pnu.edu.ua/platformy-dlia-neformalnoi-osvity/>). Слід враховувати, що приймаються сертифікати, які розширюють чи поглиблюють знання з дисципліни. Попередньо студент повинен погодити коректність обраного курсу (написавши лист на електронну адресу petro.matkovskiy@snu.edu.ua). Результати неформальної освіти визнаються згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (URL: <https://surl.li/xpiocw>).

8. Рекомендована література

1. Белз О. Г. Основи електронного бізнесу: навч. посіб. Олександра Белз. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2022. – 176 с.
2. Зайцева О.О., Болотинюк І.М. Електронний бізнес: Навчальний посібник. / За наук. ред. Н.В. Морзе. – Івано-Франківськ : «Лілея-НВ». 2021. 264 с.
3. Тардаскіна Т. М. Електронна комерція: Навчальний посібник / Тардаскіна Т. М., Стрельчук Є. М., Терешко Ю. В. – Одеса: ОНАЗ ім. О. С. Попова, 2021. – 244 с.
4. Шалева О. І. Електронна комерція. Навч. посіб. / О. І. Шалева. – К.: Центр учбової літератури, 2021. – 216 с.
5. Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992 № 2657–ХІІ ВР.[Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2657-12>
6. Закон України „Про захист персональних даних” від 25.06.2009 року № 2273. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=32124
7. Закон України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки» від 09.01.2007 N 537–V ВР. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/law/07_isu.html
8. Грицюк М.Й., Матковський П.Є. Перспективи логістичного хабу в м. Стрий на основі принципів економічної теорії, статистики і теорії ймовірності облікової аналітики комерційних банків. *Наукові інновації та передові технології*. 2025. №5 (45). С. 669-681. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-5\(45\)-682-690](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-5(45)-682-690)
9. Матковський П.Є., Сас Л.С., Шеленко Д.І. Обґрунтування міжнародних принципів кооперації з урахуванням елементів економічної теорії, статистики і теорії ймовірності, облікової аналітики комерційних банків. *Успіхи і досягнення у науці*. 2025. № 5(15). С. 1286-1297. [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-5\(15\)](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-5(15))

10. Матковський П.Є., Канюка Я.В., Мисів В.В., Обґрунтування стану і прогнозування розвитку земельних відносин сільськогосподарських підприємств через призму статистичного аналізу та моделювання. *Наукові перспективи*. 2025. №8(62). С. 581-588. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-8\(62\)-581-588](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-8(62)-581-588).
11. Сас Л.С., Шеленко Д.І., Карбівська У.М., Матковський П.Є. Ефективність витрат концентрованих кормів у забезпеченні продуктивності тварин виробників сільськогосподарської продукції на основі методів статистики і теорії ймовірності. *Наукові перспективи*. 2025. №9(63). С. 871-880. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-9\(63\)-871-880](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-9(63)-871-880).
12. Shelenko D., Balaniuk I., Shpykuliak O., SAS L., Humeniuk M., Matkovskyi P. Simulation of change in performance indicators (net profit, land area, number of employees) of agricultural cooperatives of Ukraine. *Scientific Papers Series Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development* Vol. 22, Issue 1, 2022. Pp. 569-579. https://managementjournal.usamv.ro/pdf/vol.22_1/volume_22_1_2022.pdf
13. Фінансовий облік: навчальний посібник : [для студентів економічних спеціальностей закладів вищої освіти] / за ред. І. Ф. Баланюка, Н. І. Пилипів, Т. М. Гнатюка та колективу авторів. Електронне видання. Івано-Франківськ : Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2025. URL: <http://lib.pnu.edu.ua>.

Викладач

_____ Матковський П.Є.